

AALBORG UNIVERSITET

Semesterplan for 2. semester KA 2025

Kandidatuddannelsen i Psykologi

19.12.2024

Indholdsfortegnelse

SEMESTERBESKRIVELSE FOR UDDANNELSER VED AALBORG UNIVERSITET	2
KUR: BSPK + KHARE MED CHAP	3

Semesterbeskrivelse for uddannelser ved Aalborg Universitet

Oplysninger om semesteret

Studienævn: Studienævn for Psykologi

Studieordning 2024: <https://studieordninger.aau.dk/2024/47/5110>

se §18 for den specifikke kursus/modulbeskrivelse

Semesterets organisering og forløb

Beskrivelse af praktikrapporten findes her: <https://www.psykologi.aau.dk/uddannelsen/kandidatuddannelsen/praktik/praktikrapporten/>

Sekretariatsdækning

Skemalægger: Birgitte Skovsgaard, bsk@ikp.aau.dk

Eksamensadministration af BA, BA-sidefag & KA-sidefag: Bjørn Dan Andersen, bda@ikp.aau.dk

Eksamensadministration af KA: Christina Gertsen, chge@ikp.aau.dk

Praktikadministration: Christina Gertsen, chge@ikp.aau.dk

Rekvisitionsbudget: Lis Kragh, lis@ikp.aau.dk

Evaluering: Birgitte Skovsgaard, bsk@ikp.aau.dk

Uddannelseskoordinator/Studienævnsekretær: Andrea Dosenrode, ad@ikp.aau.dk

Dispensations- og meritansøgninger sendes til: Psyk-disp-merit@ikp.aau.dk

Modulbeskrivelse (en beskrivelse for hvert modul)

KUR: BSPK + KHARE med CHAP

Modultitel dansk: Videregående Anvendt Psykologi II – Klinikkerne for Udviklings- og Rehabiliteringspsykologi

Modultitel engelsk: Advanced Applied Psychology II – Clinics for Developmental and Rehabilitation Psychology

ECTS: 10

STADS-kode: HEA880035P

Placering

8. Semester

Modulansvarlig

Kristine Jensen de López, KJL, kristine@ikp.aau.dk

Tia Hansen, TH, tia@ikp.aau.dk

Undervisere

Kristine Jensen de López, KJL, kristine@ikp.aau.dk

Tia Hansen, TH, tia@ikp.aau.dk

Hanne B.S. Knudsen, HBSK, hannebsk@ikp.aau.dk

Chalotte Glintborg, CG, cgl@ikp.aau.dk

Mette Kold, MK, mkoj@ikp.aau.dk

Cecilie Thøgersen, CT, ceciliemst@ikp.aau.dk

Manuel de la Mata, MLM, manueldlmb@ikp.aau.dk

Jelva Østerberg, JØ

Type og sprog

Angivelse af modulets type: kursusmodul

Angivelse af sprog: dansk

Mål

Viden

Den studerende skal gennem modulet opnå viden om:

- Og forståelse af den anvendte forskning på højeste videnskabelige niveau og dennes videnskabsteoretiske grundlag
- Og forståelse af de centrale metoder ud fra højeste videnskabelige forskningsniveau
- Og forståelse af de centrale, herunder tværfaglige, samarbejdsrelationer for området

Færdigheder

Den studerende skal gennem modulet opnå færdigheder i:

- at forbinde områdets psykologiske problemstillinger med almene teorier for på et videnskabeligt niveau at kunne vurdere og vælge mellem relevante psykologiske interventionsmetoder
- at anvende centrale interventionsmetoder indenfor området
- at formidle den tilegnede viden på en måde som udtrykker faglig refleksion og viden på højeste videnskabelige niveau

Kompetencer

Den studerende skal gennem modulet opnå kompetence til:

- at tilrettelægge, igangsætte og styre psykologfaglige undersøgelser og intervention og om nødvendigt udvikle nye undersøgelses- og interventionsformer
- at gennemføre fagligt og/eller tværfagligt samarbejde indenfor disciplinen
- at vurdere egne faglige kvalifikationer og selvstændigt tage ansvar for egen faglig udvikling og specialisering

Fagindhold og sammenhæng med øvrige moduler/semestre

Klinik for Handicap og Rehabiliteringspsykologi (KHARE) viderefører undervisningen fra 7. semester, nu med fokus på anvendelse af rehabiliteringspsykologiske interventioner til især klienter med en senhjerneskade samt deres nære pårørende. Kursets undervisnings-elementer ligger i februar måned og har fokus på at klæde den studerende på til praktik hos samarbejdspartner til KHARE. Workshops og seminarer er centreret om rehabiliteringspsykologiske interventioner, anvendelse og gennemførelse samt interventionsmetoders teoretiske og praktiske muligheder og begrænsninger i.f.t. målgrupperne samt relateret forskning. Problemstillinger, som den studerende vælger at udforske i synopsis, skal omfatte evidens/forskning.

Børnesprogklinikken (BSPK) fortsætter sine aktiviteter fra efteråret med, at de studerende fortsat fordyber sig teoretisk og empirisk i f. teorier, udredning og interventioner relateret til børn og unge, der opvokser med sproglige eller/og kommunikative vanskeligheder, samt læsevanskeligheder fx DLD, ASD og høretab. ADHD, samt de psykosociale og trivselsmæssige udfordringer ved at opvokse med disse lidelser. Seminarerne er centreret omkring temaerne: identifikation af relevante anvendte-psykologiske aspekter af praktiske problemstillinger, udvælgelse og gennemførelse af psykologiske undersøgelser, refleksioner over valgte undersøgelses- og interventionsmetoders teoretiske og praksis begrænsninger, samt forskning i evidensbaseret praksis. Problemstillinger som den studerende vælger at udforske, skal være evidens- og forskningsbaseret. Der er mulighed for at den studerende inddrager data fra Børnesprogklinikken (evt. eget terapiforløb) i synopsis og eksamensøjemed.

Omfang og forventet arbejdsindsats

KHARE

10 ECTS svarer til 270 timers arbejdsindsats og disse forventes fordelt som følger:

Aktivitet	Timer / lektioner
Forelæsninger	42 timer
Seminargange	54 timer
Læsning og forb	172
Eksamen	1
Evalauering	1
Sum	270

BSPK

10 ECTS svarer til 270 timers arbejdsindsats og disse forventes fordelt som følger:

Aktivitet	Timer / lektioner
Forelæsninger	6 x 2 timer
Seminar	24
Læsning og forb.	232
Eksamen	1
Evaluering	1
Sum	270

Deltagere

Børnesprogklinik- og KHARE/CHAP-studerende, 8. semester

Deltagerforudsætninger

Det anbefales, at man har gennemført og bestået 7. semester på et af KUR's spor.

Eksamen KUR

En ekstern mundtlig prøve i Videregående anvendt psykologi II (Advanced Applied Psychology). Den studerende afprøves i det valgte kursus

Prøven er en synopsisprøve. Synopsis udarbejdes i relation til pensum. En synopsis er en kort, fokuseret akademisk tekst, der opidser en problemstilling og en analyse af den som forberedelse til en efterfølgende faglig drøftelse. Ved den mundtlige eksamen holder den/de studerende et oplæg i maksimalt 5 minutter. Den efterfølgende diskussion tager udgangspunkt i det skriftlige arbejde. Eksaminationen inddrager også pensummateriale, som ikke har været berørt i synopsis.

Tilladte hjælpemidler: Med visse hjælpemidler:

- Projektrapporten (synopsis)
- Den studerendes noter.

Der gives karakter på grundlag af den samlede præstation.

Pensumramme: 1000 sider obligatorisk litteratur.

Sidetal: 1-3 sider.

Normeret prøvetid: 30 minutter inklusive votering og karaktergivning.

Prøvens omfang: 10 ECTS-point.

Bedømmelsesform: Ved bedømmelsen gives der karakter efter 7-trinsskalaen.

Censur: Ekstern prøve

Vurderingskriterierne er angivet i Universitetets eksamensordning

Organisering

Studerende på hhv. BSPK og KHARE med CHAP har ikke fælles undervisning på 8. semester, da de forbereder til forskellige praktikforløb. En studerende på et af de to spor kan dog anmode om deltagelse i enkeltdele af KURs undervisning, der ellers indgår i det andet spor. I givet fald afgør programlederne, om det er muligt og hensigtsmæssigt ift. den konkrete anmodning, og studerende og programledere træffer i givet fald en bindende aftale herom.

Studerende på KHARE skal, for en mindre del af pensum (ca. 100 sider) vælge mellem **blok A ekstra om hjerneskade** eller **blok B ekstra om dyr**.

Kilder mærket med **blå highlight** hører kun til blok A, kilder med **grøn highlight** hører kun til blok B, og kilder uden highlight er fælles kilder.

Børnesprogklinikken modulaktiviteter (kursusgange med videre)

Følgende temaer præsenteres i de enkelte undervisningsgange, der har form som korte workshops.

Aktivitet	Tidsslot	Titel	Underviser/ Seminarholder
1.	4x45 min	Narrativer som udgangspunkt for udredning og intervention hos børn med DLD, og andre sproglige vanskeligheder, samt generelt om udredning	<i>Kristine Jensen de López</i>
2.	4x45 min.	Udredning / intervention for pragmatiske vanskeligheder hos børn med DLD og andre kommunikative vanskeligheder samt psykosociale konsekvenser deraf	<i>Kristine Jensen de López</i>
3.	4x45 min.	Udredning og intervention af sproglige vanskeligheder & læsning	<i>Hanne B. S. Knudsen</i>
4.	4x45 min.	Inddragelse af familien og barnets stemme	<i>Kristine Jensen de López</i>
5.	4x45 min.	Gestik, udredning og intervention hos børn med kommunikative vanskeligheder. Flersprogethed.	<i>Hanne B. S. Knudsen</i>

6.	4x45 min.	Arbejdshukommelse og kognitive funktioner i udredning og intervention hos børn med DLD, ADHD og autisme	Hanne B. S. Knudsen
7.	6x45 min.	Formidling og rapportskrivning	Kristine Jensen de López & Hanne B. S. Knudsen
8.	6x45 min	Formidling og rapportskrivning	Hanne B. S. Knudsen & Kristine Jensen de López

Forelæsningsmanchet/Pensum:

Litteraturen er opdelt efter forskellige workshoptemaer.

1) Narrativer som udgangspunkt for udredning og intervention hos børn med DLD, og andre sproglige vanskeligheder, samt generelt om udredning v/ Kristine Jensen de López

Pensum (i alt 200 sider):

- Botting, N. (2002). Narrative as a tool for the assessment of linguistic and pragmatic impairments. *Child Language Teaching and Therapy*, 18(1). [21 sider]
- Brinton, B. & Fujiki, M. (2010). Principles of assessment and intervention. I (red.) Damico, J. S., Müller, N. & Ball, M., J. *The Handbook of Language and Speech Disorders*. Kap. 6. (Pp. 131-150). [19 sider]
- Damico, J. S., Müller, N. & Ball, M. (2010). Social practical considerations in labeling. I (red.) Damico, J. S., Müller, N. & Ball, M., J. *The Handbook of Language and Speech Disorders*. Kap. 1. (Pp. 11-37). [26 sider]
- Evans-Lacko, S., Courtin, E., Fiorillo, A., Knapp, M., Luciano, M., Park, A., . . . Thornicroft, G. (2014). The state of the art in European research on reducing social exclusion and stigma related to mental health: A systematic mapping of the literature. *European Psychiatry*, 29(6), 381-389. [9 sider] doi:10.1016/j.eurpsy.2014.02.007
- Gagarina, N., Klop, D., Tantele, K., Välimaa, T., Bohnacker, U., & Walters, J. (2019). MAIN: Multilingual Assessment Instrument for Narratives -Revised. *ZAS Papers in Linguistics*, 63. Danish version. Translated and adapted by Jensen de López, K. [35 sider] <https://www.leibnizzas.de/en/publications/schriftenreihe/zaspil/zaspil-56/main-start>
- Gallagher, A., L., Murphy, C.A., Conway, P.F. & Perry, A. (2020). Establishing premises for inter-professional collaboration practice in school: inclusion, differences and influence. *Disability and Rehabilitation*. [10 sider]
- Jensen de López & Knudsen, H. B.S. (2020). The adaptation of MAIN to Danish. *ZAS Papers in Linguistics*, 64. [6 sider] <https://www.leibnizzas.de/en/publications/schriftenreihe/zaspil/zaspil-56/main-start>
- Joffe, V., Rixon, L., Hulme, C. (2019). Improving Storytelling and vocabulary in secondary school students with language disorder: a randomized controlled trial. *International Journal of Language and Communication Disorder*, 54(4), 656-672 [16 sider].

- Peña, E.D. Gillam, R., Malek, M., Ruiz-Felter, R., Resendiz, M. Fiestas, C. & Sabel, T. (2006). Dynamic assessment of school-age children's narrative abilities: an experimental investigation of classification accuracy. *Journal of Speech, Language and Hearing Research*, vol. 49. (Pp 1037-1057), [20 sider]
- Reuterskiöld, C., Hansson, K. & Sahlén, B. (2011). Narrative skills in Swedish children with language impairment, 44. *Journal of Communication Disorders*, 44. (Pp. 733-744). [11 sider]
- Spencer, T. D. & Slocum, T. A. (2010). The effect of a narrative intervention on story retelling and personal story generation skills of preschoolers with risk factors and narrative language delays. *Journal of Early Intervention*, 32, 178-199 [12 sider].
- Westerveld, M. F., Nelson, N. W., Claessen, M. & Westby, C. (2023) Children's use of evaluative devices in response to the global TALEs protocol. *Folia Phoniatr Logop*, 1-5 DOI: 10.1159/000533138 [15 sider]

2) Udredning / intervention for pragmatiske vanskeligheder hos børn med DLD og andre kommunikative vanskeligheder samt psykosociale konsekvenser deraf v/ Kristine Jensen de López

Pensum (i alt 188 sider):

- Adams. C. (2007), The effects of speech and language therapy intervention on children with pragmatic language impairments in mainstream, school. *British Journal of Special Education*, 34, 226-233. [8 sider].
- Adams, C., Gaile, J., Lockton, E. & Freed, J. (2015). Integration language, pragmatics and social intervention in a single-subject case study of a child with a developmental social communication disorder. *Journal of Speech, Language, and Hearing Services in Schools*, vol. 46, 294-311 [16 sider]
- Desmarais, C., Nadeau, L., Trudeau, N. Filiatrault-Veilleux, P., & Maxes-Fournier, C. (2013). Intervention for improving comprehension in 4–6-year-old children with language impairment: practicing inferencing is a good thing. *Clinical Linguistics & Phonetics*, 27, 540-552. [13 sider].
- Gerber, S., Alejandro, B., Nina, C., Martin, F. & GERALYN, T. (2012). Language use in social interactions of school-age children with language impairment: An evidence systematic review of treatment. *Language, Speech, and Hearing Services in Schools*, 43, 235-249. [14 sider].
- Kaland, N., Møller-Nielsen, A., Smith, L., Mortensen, E.L., Callesen, K. & Gottlieb, D. (2005). The strange stories test. A replication of children and adolescents with Asperger syndrome. *European Child & Adolescent Psychiatry*, 14, 73-82 [10 sider]
- Ketelaars, M. P., Cuperus, J. M., van Daal, J., Jansonius, K. & Verhoeven, L. (2009). Screening for pragmatic language impairment: potential of the children's communication checklist. *Research in Developmental Disabilities*, 30. (Pp 952-960). [8 sider]
- Martin, D. (2015). Dynamic Assessment of Language Disabilities. *Language Teaching*, 48, 51-68. [18 sider].
- Muma, J. & Cloud, S. (2010). Autism spectrum disorders: the state of the art. I (red.) Damico, J. S., Müller, N. & Ball, M., J. *The Handbook of Language and Speech Disorders*. Kap. 7. (Pp. 153-177). [24 sider]
- Nicolas, J. (2020). Cognitive assessment of children who are deafblind: Perspectives and suggestions for assessment. *Frontiers in Psychology*, 11 Article 571358 doi: 10.3389/fpsyg.2020.571358 [11 sider]

- Stanton-Chapman, T.L. & Brown, T.S. (2015). A strategy to increase the social interactions of 3-year-old children with disabilities in an inclusive classroom. *Topics in Early Childhood Special Education, 35*(1), 4-14 [11 sider]
- Sterponi, L. & Shankey, J. (2013). Rethinking echolalia: Repetition as interactional resource in the communication of a child with autism. *Journal of Child Language, 40*. [30 sider]
- Swineford, L.B., Thurm, A., Baird, G., Wetherby, A.M. & Swedo, S. (2014). Social(pragmatic) communication disorder; a research review of this new DSM-5 diagnostic category. *Journal of Neurodevelopmental Disorder, 6*;41; 1-8. [8 sider]
- Westrupp, E. M. Reilly, S., McKean, C., James Law, Mensah, F. & Nicholson, J.M (2020). Vocabulary Development and Trajectories of Behavioral and Emotional Difficulties Via Academic Ability and Peer Problems. *Child Development, 91* (2), e365–e382 [17 sider]

3) Udredning af og intervention for sproglige vanskeligheder & læsning

v/ Hanne B. S. Knudsen

Pensum (i alt 124 sider):

- Erisman, M. C., & Blom, E. (2020). Reading outcomes in children with developmental language disorder: A person-centered approach. *Autism & Developmental Language Impairments, 5*. [18 sider]
- Cleave, P. L., Becker, S.D., Curran, M.K., Van Horne, A.J, Fey, M.E. (2015). The efficacy of recasts in language intervention: A systematic review and meta-analysis. *American Journal of Speech-Language Pathology, 24*, 237-255. [19 sider].
- Ebbels, S. H., McCartney, E., Slonims, V., Dockrell, J. E., & Norbury, C. F. (2019). Evidence-based pathways to intervention for children with language disorders. *International Journal of Language & Communication Disorders, 54*, 13–19. [6 sider]
- Hagen, Å. M., Melby-Lervåg, M & Lervåg, A. (2017). Improving language comprehension in preschool children with language difficulties: a cluster randomized trial *Journal of Child Psychology and Psychiatry* 58(10), 1132–1140. [8 sider]
- Hulme, C. Snowling, M.J. West, G., Lervåg, A. & Melby-Lervåg, M. (2020). Children's Language Skills Can Be Improved: Lessons from psychological science for educational policy. *Current Directions in Psychological Science* 29(4) 372–377 [5 sider]
- Juul, H., Gellert, A. S., Andersen, K. F. (2021). *Sprogtestning*. I. L. Kjærbæk, L. & D. B. Thomsen, D. B. (Red.) Børns Sprogtilegnelse: sproglig udvikling hos danske børn i alderen 0-6 år. Frydenlund Academic. ISBN: 978-87-7216-393-2. [14 sider]
- Leonard, L. B., & Deevy, P. (2020). Retrieval practice and word learning in children with specific language impairment and their typically developing peers. *Journal of Speech, Language and Hearing Research, 63*, 3252-3262. [10 sider]
- Snowling, M. J., Nash, H. M., Gooch, D. C., Hayiou-Thomas, M. E., Hulme, C., & Wellcome Language and Reading Project Team (2019). Developmental Outcomes for Children at High Risk of Dyslexia and Children with Developmental Language Disorder. *Child development, 90*(5), e548–e564. [17 sider] <https://doi.org/10.1111/cdev.1321>
- Peterson AK, Ukrainetz TA & Risueño RJ. (2021). Speaking like a scientist: A multiple case study on sketch and speak intervention to improve expository discourse. *Autism Dev Lang Impair.* 2 Mar 16;6:2396941521998604. doi: 10.1177/2396941521998604. [17 sider]

- Wake (2013). Randomized trial of a population-based, home-delivered intervention for preschool language delay. *Pediatrics*, 132, E895-E904. [10 sider].

4) Inddragelse af familien og barnets stemme

v/ Kristine Jensen de López

Pensum (i alt 207 sider):

- Ash, A. C., Christopoulos, T.T. & Redmond, S. M. (2020). "Tell me about your child": A grounded theory study of mother's understanding of language disorder. *American Journal of Speech-Language Pathology*, 29, 819-840. [21 sider]
- Allen, J. & Marschall, C. R. (2011). Parent-child interaction therapy (PCIT) in school-aged children with specific language impairment. *International Journal of Language & Communication Disorders*, vol. 46(4) [13 sider]
- Bishop, D. V.M. & McDonald, D. (2009). Identifying language impairment in children combining language test scores with parental report. *International Journal of Language and Communication Disorder*, 44(5), 600-615 [16 sider]
- Jensen de López, K., Feilberg, J. Baena, S., Lyons, R., Kelic, M.....Rodriquez-Ortiz, I.R. (under revision), "So I told him to look for friends!" Facilitating inclusion for children with a language disorder in everyday social settings: cross-cultural qualitative interviews with parents. *Research in Developmental Disabilities* [16 sider]
- Orrego, P. M., McGregor, K. K. & Reyes, S. M. (2023). A first-person account of developmental language disorder. *American Speech-Language Pathology*, vol. 32, 1383-1396. https://doi.org/10.1044/2023_AJSLP-22-00247 [13 sider].
- Law, J., Plunkett, C. & Stringer, H. (2012). Communication interventions and their impact on behaviour in the young child: A systematic review. *Child Language and Therapy*, 28, 7-23 [17 sider].
- Dockrell, J., Lindsay, G., Roulstone, S. & Law, J. (2014). Supporting children with speech, language and communication needs: an overview of the results of the better communication research programme. *International Journal of Language & Communication Disorders*, 1-15. [15 sider]. **SUPPLERENDE**
- Roulstone, S. & McLeod, S. (2011). *Listening to children and young people with speech, language, and communication needs*. Afasic, J&R Press Ltd. Kap. 7-10 og Kap. 26 og Kap.30-34 [100 sider]
- Sylvestre, A., Brisson, J., Lepage, C., Nadeau, L. & Deaudelin, I. (2016). Social participation of children age 8-12 with SLI. *Disability and Rehabilitation*, 38(12), 1146-1156 [11 sider]
- Von Tetzcher, S., Verdel, M., Barstad, B., Gravås, E., Jahnsen, R. Ytting, H. (2013). The effect of interventions based on the programs of The Institutes for the Achievement of Human Potential and Family Hope Center. *Developmental Neurorehabilitation*, 16(4), 217-229 [12 sider] **SUPPLERENDE**

5) Gestik, udredning og intervention + flersprogethed

v/ Hanne B. S. Knudsen

Pensum (i alt 110 sider):

- Aguilar-Mediavilla, E., Buil-Legaz, L., López-Penadés, R., Sanchez-Azanza, V. A., & Adrover-Roig, D. (2019). Academic Outcomes in Bilingual Children With Developmental Language Disorder: A Longitudinal Study. *Frontiers in psychology*, 10, 531. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2019.00531> [17 sider] SUPPLERENDE
- Botting, N., Riches, N., Gaynor, M. & Morgan, G. (2010). Gesture production and comprehension in children with specific language impairment. *British Journal of Developmental Psychology*, 28, 51-69. [18 sider]
- Goldin-Meadow, S. (2006). Talking and thinking with our hands. *Current directions in psychological science* 15(1), 34-39 [5 sider]
- Gunnerud, H.L., Braak, D., Donolato, E. Reikerås, E.K.L. & Melby-Lervåg, M. (2020). Is Bilingualism Related to a Cognitive Advantage in Children? A Systematic Review and Meta-Analysis. *Psychological Bulletin* 146(12), 1059–1083 [24 sider]
- Hoff, E. & Core, C. (2015), What clinicians need to know about bilingual development. *Seminars in Speech & Language*, 36. (Pp. 89-99). [10 sider]
- Herman, R. Shield, A. and Morgan, G. (2019). Sign language development in deaf children with additional needs. In: *Manual Sign Acquisition in Children with Developmental Disabilities*. (s.133-151). New York: Nova Sciences Publishers. ISBN 9781536153781 <https://openaccess.city.ac.uk/id/eprint/23436/> [18 sider]
- Mainela-Arnold, E. Alibali, M.W., Hostetter, A.B. & Evans, J.L. (2014). Gesture–speech integration in children with specific language impairment *International Journal of Language and Communication Disorder*, 49(6), 761–770 [9 sider]
- Vogt, S., Kauschke, C. (2017). Observing iconic gestures enhances word learning in typically developing children and children with specific language impairment. *Journal of Child Language* 44, 1458-1484 [26 sider]

6) Arbejdshukommelse og kognitive funktioner i udredning og intervention hos børn med DLD, ADHD og ASD

v/ Hanne B. S. Knudsen

Pensum (i alt 170 sider):

- Barron-Linnankoski, S., Reinvall, O., Lahervuori, A., Voutilainen, A., Lahti-Nuutila, P. & Korkman, M. (2014). Neurocognitive performance of children with higher functioning Autism Spectrum Disorders in the NEPSY-II. *Child Neuropsychology*, 21(1). 55-77 [22 sider]
- McKeithan, G. K. & Sabornie, E.J. (2019). Interventions for secondary students with high functioning autism in general education settings: A descriptive review. *Exceptionality*, 27(2), 81-100. [19 sider]
- Noonan, N.B, Redmond, S. & Archibald, M.D. (2014). Contributions of children’s linguistic and working memory proficiencies to their judgements of grammaticality, *Journal of Speech, Language, and Hearing Research*, vol. 57. (Pp. 979-989). [10 sider]
- Plante, E., Ogilvie, T., Vance, R., Aguilar, J.M., Dailey, N.S., Meyers, C., Lieser, A., & Burton, R. (2015). Variability in the language input to children enhances learning in a treatment context. *American Journal of Speech and Language Pathology*, 23, 530-545, [15 sider]
- Plym, J., Lathi-Nuutilia, Smolander, S., Arkkila, E. & Laasonen, M. (2022). Structure of cognitive functions in monolingual preschool children with developmental language disorder *Journal of Speech, Language, and Hearing Research*, 64, 3140–3158, https://doi.org/10.1044/2021_JSLHR-20-00546. [19 sider]

- Poll, G.H., Miller, C. A., Mainela-Arnold, E., Adams, K. D., Misra, M. & Park, J. S. (2013). Effects of children's working memory capacity and processing speed on their sentence imitation performance. *International Journal of Communication Disorders*, 48(3), 329-342 [13 sider]
- Poll, G.H. (2011). Increasing the odds: applying emergentist theory in language intervention. *Language, Speech, and Hearing Services in Schools*, 42, 580-591. [11 sider]
- Shahmahmood Toktam, M., Zahra, S., AliPasha, M., Ali, M., & Shahin, N. (2018). Cognitive and language intervention in primary language impairment: Studying the effectiveness of working memory training and direct language intervention on expansion of grammar and working memory capacities. *Child Language Teaching and Therapy*, 34(3), 235–268. [33 sider]
- Stanford E, Delage H. (2024). The Language-Cognition Interface in Atypical Development: Support for an Integrative Approach. *Folia Phoniatr Logop.* 2024;76(4):309-320. doi: 10.1159/000533685. Epub 2023 Sep 1. PMID: 37660691. [11 sider]
- Wener, S., & Archibald, L.M.D. (2011). Domain-specific treatment effects for children with language and/or working memory impairments – A pilot study. *Child Language and Teaching Therapy*, 27, 313-330. [17 sider]

BSPK pensum i alt: 999 sider

KHARE's modulaktiviteter (ud over praktik) forår 2025

Følgende temaer præsenteres i de enkelte undervisningsgange, der har form som korte workshops. Kurset afholdes i **februar 2025** i vores lokaler på Borgmester Jørgensens Vej.

Dato	Betegnelse	Varighed	Tema/Emne	Underviser
3/2 ma	MD#1	4x45 min	Manualdag: Introduktion	Chalotte Glintborg og Tia Hansen
3/2	Mf#1	4x45 min	Mindfulness	Mette Kold
4/2	KAT#1	6x45 min	KAT videregående	Cecilie Thøgersen
5/2	KAT#2	6x45 min	KAT videregående	Cecilie Thøgersen
6/2	CFT#1	6x45 min	Compassion	Cecilie Thøgersen
7/2 fr	CFT#2	6x45 min	Compassion	Cecilie Thøgersen
10/2 ma	CFT#3	6x45 min	Compassion	Cecilie Thøgersen
11/2	MD#2	6x45 min	Manualdag	Cecilie Thøgersen
12/2	DAR#1	6x45 min	Hesteassisteret rehabilitering	Tia Hansen og Jelva Østerberg
13/2	Mf#2	4x45 min	Mindfulness	Mette Kold
14/2 fr	DAR#2	6x45 min	Hundeassisteret rehabilitering	Chalotte Glintborg og Tia Hansen
17/2 ma	MD#3	6x45 min	Manualdag	Chalotte Glintborg og Tia Hansen
18/2	IDrec#1	6x45 min	Identity reconstruction	Manuel de la Mata Benitez
19/2	IDrec#2	6x45 min	Identity reconstruction	Chalotte Glintborg
20/2	MD#4	6x45 min	Manualdag	Chalotte Glintborg og Tia Hansen
21/2 fr	Mf#3	4x45 min	Mindfulness	Mette Kold
24/2 ma	MD#5	6x45 min	Manualdag	Chalotte Glintborg og Tia Hansen

Vælg mellem **blok A (ekstra om hjerneskade)** eller **blok B (ekstra om dyr)** foruden de fælles kilder. De fælles kilder er ikke mærket med highlighter. Blok A er mærket med **blå** og blok B med **grøn**.

Manualdage (MD)

v/ *Charlotte Glintborg, Cecilie Thøgersen & Tia Hansen*

1 dag á 4 timer og 4 dage á 6 timer

Manualdagene består af aktivt arbejde med *BackUp!*-tilgangen for kommende brug i praktikken.

På 1. dag introduceres forløbet og arbejdes med invitationer til klienterne samt træffes aftaler for resterende dage.

Pensum:

Ingen nye sider, vi arbejder videre med BackUp-programerne fra VAP1 (Glintborg et al, 2023 og Thøgersen et al, 2023)

Mindfulness (Mf)

v/ *Mette Kold*

3 dage á 4 timer

Mindfulness-forløbet fortsætter med kombinationen af teori og praksis og medreflekterer undervejs de studerendes forventninger til klient- og pårørendeforløb i praktikken. Der færdiggøres læsning af grundbogen/manualen om MBCT, og metoderne Acceptance and Commitment Therapy (ACT) og Dialektisk Adfærdsterapi (dialectical behavior therapy, DBT) introduceres.

Pensum (307 sider eller 270 sider):

- Segal, Z. V., Williams, J. M. G., & Teasdale, J. D. (2013). *Mindfulness-based cognitive therapy for depression* (2nd ed). New York: Guilford Press. [uddrag, 220 sider]
- Grønlund, C. (2018). Acceptance and Commitment Therapy. In C. Glintborg (Ed.), *Rehabiliteringspsykologi – en introduktion i teori og praksis* (pp. 131-152). Aarhus Universitetsforlag. [18 sider]
- Henry, C. L., & Crowley, S. L. (2015). The psychological and physiological effects of using a therapy dog in mindfulness training. *Anthrozoös*, 28(3), 385-402. <https://doi.org/10.1080/08927936.2015.1052272> [18 sider]
- Hayes, S. C., Luoma, J. B., Bond, F. W., Masuda, A., & Lillis, J. (2006). Acceptance and Commitment Therapy: Model, processes and outcomes. *Behaviour Research and Therapy*, 44(1), 1–25. <https://doi.org/10.1016/j.brat.2005.06.006> [25 sider]
- Schramm, E., Hediger, K., & Lang, U. E. (2015). From animal behavior to human health: An animal-assisted mindfulness intervention for recurrent depression. *Zeitschrift für Psychologie*, 223(3), 192-200. <https://doi.org/10.1027/2151-2604/a000220> [19 sider]
- Wilks, C. R., Korslund, K. E., Harned, M. S., & Linehan, M. M. (2016). Dialectical Behavior Therapy and domains of functioning over two years. *Behaviour Research and Therapy*, 77, 162–169. doi.org/10.1016/j.brat.2015.12.013 [7 sider]

Kognitiv Adfærdsterapi, Videregående (KAT)

v/ Cecilie Marie Schmidt Thøgersen

2 dage á 6 timer

Dagene viderefører arbejdet med kognitiv adfærdsterapi fra efterårets workshop, men diskuterer nu i højere grad KAT som anvendelig for klienter i et rehabiliteringspsykologisk perspektiv - fx klienter med en erhvervet hjerneskade. Der vil være fokus på KAT's anvendelighed over for nogle af de psykiske reaktioner som kan følge af krise – fx en reaktiv depression eller angst. Workshoppen giver en indføring i behandlingsmodeller til depressive og angstede og træner de terapeutiske teknikker, der indgår i behandlingsmodellerne. Dertil vil workshoppen fokusere mere dybdegående på de generelle metoder og teknikker, der indgår i kognitive adfærdsterapeutiske behandlingsmodeller. Tilpasning af teknikker og modeller vil blive diskuteret i forhold til forhold som diagnose, kultur og læringsstil. Metodernes praksis-anvendelse, muligheder og begrænsninger vil blive diskuteret ud fra forskning på området og sættes i relation til anvendelse som en del af BackUp® manualen.

Pensum (343 sider eller 369 sider):

- Beck, J. S. (2013). *Kognitiv adfærdsterapi – Grundlag og perspektiver*. DK: Akademisk Forlag. [De sider, der ikke indgik i VAPI: 260 sider]
- Hsieh, M. Y., Ponsford, J., Wong, D., Schönberger, M., McKay, A., & Haines, K. (2012). A Cognitive Behavior Therapy (CBT) programme for anxiety following moderate–severe Traumatic Brain Injury (TBI): Two case studies. *Brain Injury*, 26(2), 126–138. [12 sider]
- Kangas, M., & McDonald, S. (2011). Is it time to ACT? The potential of Acceptance and Commitment Therapy for psychological problems following acquired brain injury, *Neuropsychological Rehabilitation*, 21(2), 250-276, DOI: 10.1080/09602011.2010.540920 [16 sider]
- Malec, J., Testa, J. A., Rush, B. K., Brown, A. W., & Moessner, A. M. (2007). Self-assessment of impairment, impaired self-awareness, and depression after Traumatic Brain Injury. *Journal of Head Trauma Rehabilitation*, 22(3), 156–166. [10 sider]
- Schultz, R. (2018). Kognitiv adfærdsterapi. In C. Glinborg (Ed.), *Rehabiliteringspsykologi – en introduktion i teori og praksis* (pp. 71-88). Aarhus Universitetsforlag. [18 sider]
- Soo, C., Tate, R. L., & Lane-Brown, A. (2011). A systematic review of Acceptance and Commitment Therapy (ACT) for managing anxiety: Applicability for people with Acquired Brain Injury? *Brain Impairment*, 12(1), 54-70. [16 sider]
- Waldron, B., Casserly, L. M., & O'Sullivan, C. (2013) Cognitive Behavioural Therapy for depression and anxiety in adults with Acquired Brain Injury. What works for whom? *Neuropsychological Rehabilitation*, 23(1), 64-101. DOI: 10.1080/09602011.2012.724196 [37 sider]

Compassion (CFT)

v/ Cecilie Thøgersen

3 dage á 6 timer (i alt 18 timer)

Medfølelse som det eksplicite omdrejningspunkt for teori og intervention er ret nyt i psykologien, men i vækst under indflydelse af især Paul Gilbert i UK og Kristin Neff & Christopher Germer i USA. Tilgangene har stærke berøringsflader med mindfulness og gruppen af 3. generations kognitive adfærdsterapier. De anvendes til et stigende antal målgrupper ud fra den formodning, at et skamfyldt eller anklagende forhold til sig selv er en væsentlig faktor i mange psykologiske problemers konstituering eller vedligeholdelse, og at intervention rettet mod dette derfor kan forbedre klienters resiliens, livskvalitet og inklusion. Som andre tilgange

i KAT-familien lægges vægt på at etablere evidens for praksis, og der arbejdes med forskellige scoringsværktøjer til udredning, intervention og dokumentation. Leif Vind arbejder med klinisk anvendelse af Gilberts model/interventioner og det psykoedukative potentiale i Neff's forståelse. Der eksemplificeres i.f.t. problematikker fra almen praksis, demonstreres udvalgte interventioner og diskuteres anvendelighed til ABI-klienter og deres pårørende.

Undervisningen inkl. forelæsning, diskussion af eksempler/cases og praktiske øvelser.

Pensum (232 sider eller 252 sider):

- Allen, A. B. & Leary, M. R. (2010). Self-Compassion, stress, and coping. *Social and Personality Psychology Compass*, 4(2), 107–118. [12 sider]
- Ashworth, F., Clarke, A., Jones, L., Jennings, C., & Longworth, C. (2015). An exploration of Compassion Focused Therapy following acquired brain injury. *Psychology and psychotherapy*, 88(2), 143–162. <https://doi.org/10.1111/papt.12037> [20 sider]
- Ashworth, F., Gracey, F., & Gilbert, P. (2011). Compassion focused therapy after traumatic brain injury: Theoretical foundations and a case illustration. *Brain Impairment*, 12(2), 128-139. [12 sider]
- Germer, C. K., & Neff, K. D. (2013). Self-compassion in clinical practice. *Journal of Clinical Psychology*, 69(8), 856-867. doi: 10.1002/jclp.22021 [13 sider]
- Gilbert, P. (2010). An introduction to compassion focused therapy in cognitive behavior therapy. *International Journal of Cognitive Therapy*, 3(2), 97-112. doi: 10.1521/ijct.2010.3.2.97 [17 sider]
- Gilbert, P. (2012). Medfølelsesfokuseret terapi. [Compassion-Focused Therapy; oversat af Morten Visby]. In M. Arendt & N. K. Rosenberg (Eds.), *Kognitiv terapi. Nyeste udvikling* (pp. 507-522). København: Hans Reitzel. [16 sider]
- Gilbert, P., McEwan, K., Matos, M. & Rivis, A. (2011). Fears of compassion: Development of three self-report measures. *Psychology and Psychotherapy: Theory, Research and Practice*, 84, 239-255. [17 sider]
- Gilbert, P. & Procter, S. (2006). Compassionate Mind Training for people with high shame and self-criticism: Overview and pilot study of a group therapy approach. *Clinical Psychology and Psychotherapy*, (13), (pp. 353-379). [27 sider]
- Marshall, S. L., Parker, P. D., Ciarrochi, J., Sahdra, B., Jackson, C. J., & Heaven, P. C. L. (2015). Self-compassion protects against the negative effects of low self-esteem: A longitudinal study in a large adolescent sample. *Personality and Individual Differences*, 74, 116-121. doi: <http://dx.doi.org/10.1016/j.paid.2014.09.013> [6 sider]
- Neff, K. (2003). Self-Compassion: An alternative conceptualization of a healthy attitude toward oneself. *Self and Identity*, 2, 85-101. [17 sider]
- Neff, K. D., & Germer, C. K. (2013). A pilot study and randomized controlled trial of the mindful self-compassion program. *J Clin Psychol*, 69(1), 28-44. doi: 10.1002/jclp.21923 [17 sider]
- Neff, K. D., Kirkpatrick, K. L. & Rude, S. S. (2007). Self-compassion and adaptive psychological functioning. *Journal of Research in Personality* 41, 139–154. [16 sider]
- Neff, K. D. & Vonk, R. (2009). Self-Compassion versus Global Self-Esteem: Two different ways of relating to oneself. *Journal of Personality*, 77(1), 23-50. [28 sider]
- Raes, F. (2010). Rumination and worry as mediators of the relationship between self-compassion and depression and anxiety. *Personality and Individual Differences*, 48, 757-761. [5 sider]
- Thøgersen, C. M. S., Glintborg, C., Hansen, T. G. B., & Trettvik, J. (2022). Psychotherapeutic intervention for adults with acquired brain injury: A case study using BackUp. *Frontiers in Rehabilitation Sciences*, 3. <https://doi.org/10.3389/fresc.2022.771416> [13 sider]

- Vind, L. (2018). Compassionfokuseret terapi og træning. In C. Glintborg (Ed.), *Rehabiliteringspsykologi – en introduktion i teori og praksis* (pp. 115-130). Aarhus Universitetsforlag. [16 sider]

Foreslået supplerende læsning:

- Schlander, C. (2015). *Compassionfokuseret terapi. En vej til større tilfredshed*. Akademisk Forlag.

Dyreassisteret Re/habilitering (DAR)

v/ Tia Hansen, Chalotte Glintborg og Jelva Østerberg

2 dage á 6 timer

Beskrivelse: Dyrs potentialer i (re)habilitering uddybes med udgangspunkt i konkrete cases. Den ene dag fokuserer på hesteassisteret udvikling og inkluderer et besøg i praksis. Den anden dag diskuteres potentialer og dilemmaer ved involvering af assistance- og egne hunde, og vi ser på udfordringer med at fortolke hunde.

Undervisningsform: Undervisningen inkl. forelæsning, demonstrationer/studiebesøg og diskussion af eksempler/cases. I alt 2 dage á 6 timer

Pensum (127 sider eller 90 sider):

Anvendelse, videnskab og oversigter:

- Hansen, T. G. B., & Glintborg, C. (2023). Considering animals in rehabilitation psychology. *The Humanistic Psychologist*, 51(2), 142-149. <https://doi.org/10.1037/hum0000263> [8 sider]
- Howell, T. J., et al (2022). Defining terms used for animals working in support roles for people with support needs. *Animals*, 12(15), 1975. <https://www.mdpi.com/2076-2615/12/15/1975> [18 sider]
- Künzi, P., Ackert, M., grosse Holtforth, M., Hund-Georgiadis, M., & Hediger, K. (2022). Effects of animal-assisted psychotherapy incorporating mindfulness and self-compassion in neurorehabilitation: a randomized controlled feasibility trial. *Scientific Reports*, 12(1), 10898. <https://doi.org/10.1038/s41598-022-14584-1> [14 sider]
- Marino, L. (2012). Construct validity of animal assisted therapy and activities: How important is the animal in AAT? *Anthrozoös*, 25(Suppl), S139-S151. [doi:10.2752/175303712X13353430377219](https://doi.org/10.2752/175303712X13353430377219) [13 sider]

Hesteassisteret udvikling:

- Peters, B. C. M., & Wood, W. (2017). Autism and equine-assisted interventions: A systematic mapping review. *Journal of Autism and Developmental Disorders*, 47(10), 3220-3242. [doi:10.1007/s10803-017-3219-9](https://doi.org/10.1007/s10803-017-3219-9) [23 sider]
- Pendry, P., Roeter, S., Smith, A., Jacobson, S., & Erdman, P. (2013). Trajectories of positive and negative behavior during participation in equine facilitated learning program for horse-novice youth. *Journal of Extension*, 51(1), article # 1RIB5. [4 sider]
- Wanneberg, P. L. (2014). Disability, riding, and identity: A qualitative study on the influence of riding on the identity construction of people with disabilities. *International Journal*

of Disability, Development and Education, 61(1), 67-79.
doi:10.1080/1034912X.2014.878543 [17 sider]

Egne og assistancehunde:

- Glintborg, C. (2014). Hundens betydning for mennesker med en erhvervet hjerneskade. To cases. *Psyke & Logos*, 34(2), 102-122. [21 sider]
- Kwong, M. J., & Bartholomew, K. (2011). "Not just a dog": An attachment perspective on relationships with assistance dogs. *Attachment & Human Development*, 13(5), 421-436. doi:10.1080/14616734.2011.584410 [16 sider]
- Glintborg, C., & Hansen, T. G. B. (2017). How are service dogs for adults with Post Traumatic Stress Disorder integrated with rehabilitation in Denmark? A case study. *Animals*, 7, 33. doi:10.3390/ani7050033 [14 sider]

Identity reconstruction of challenged selves (IDrec)

v/ Manuel de la Mata Benítez & Charlotte Glintborg

2 dage á 6 timer

Workshop om inkluderende brug af kultur- og narrativpsykologiske forståelser, især muligheder for at understøtte rekonstruktion af selvforståelsen og øge 'empowerment' hos mennesker fra udsatte grupper. Paradigmet udspringer af kultur- og tværkulturel psykologi, især Jerome Bruners narrative psykologi og begrebet om *voice* hos bl.a. James Wertsch. Workshopen introducerer emnet med udgangspunkt i disse klassiske teoretiske forståelser, og eksemplificerer hvordan de anvendes internationalt til forståelse og støtte af mennesker efter fx immigration eller funktionsnedsættelser. Forelæsninger er delvist på engelsk og lægger op til cases, øvelser og diskussioner på plenum.

Pensum (54 sider eller 84 sider):

- García-Ramírez, M., de la Mata, M. L., Paloma, V., & Hernández-Plaza, S. (2011). A liberation psychology approach to acculturative integration of migrant populations. *American Journal of Community Psychology*, 47, 86-97. [12 sider]
- Macías, B., & de la Mata, M. L. (2013). Narratives of migration. Emotions and the interweaving of personal and cultural identity through narrative. *Culture & Psychology*, 19, 348-368. [21 sider]
- Larsen, K., & Glintborg, C. (2018). Resiliens og identitetsrekonstruktion hos unge med senhjerneskader. In C. Glintborg (Ed.), *Rehabiliteringspsykologi – en introduktion i teori og praksis*. Aarhus Universitetsforlag. [30 sider]
- Glintborg, C- & de la Mata, M. (2020). Narrative Inquiry in Disability Research. P. 1-7, In. C. Glintborg & M. L. de la Mata. *Identity Construction and illness narratives in persons with disabilities*. Routledge [7 sider]
- Hydén, L.C. & Forsblad, M. (2020) Narrative identity in dementia: The problem of living with fewer resources. In C. Glintborg & M. L. de la Mata. (Eds.), *Identity Construction and illness narratives in persons with disabilities*. Routledge [14 sider]

Samlet pensumliste, KHARE:

- Allen, A. B. & Leary, M. R. (2010). Self-Compassion, stress, and coping. *Social and Personality Psychology Compass*, 4(2), 107–118. [12 sider]
- Ashworth, F., Clarke, A., Jones, L., Jennings, C., & Longworth, C. (2015). An exploration of Compassion Focused Therapy following acquired brain injury. *Psychology and psychotherapy*, 88(2), 143–162. <https://doi.org/10.1111/papt.12037> [20 sider]
- Ashworth, F., Gracey, F., & Gilbert, P. (2011). Compassion focused therapy after traumatic brain injury: Theoretical foundations and a case illustration. *Brain Impairment*, 12(2), 128-139. [12 sider]
- Beck, J. S. (2013). *Kognitiv adfærdsterapi – Grundlag og perspektiver*. DK: Akademisk Forlag. [De sider, der ikke indgik i VAPI: 260 sider]
- García-Ramírez, M., de la Mata, M. L., Paloma, V., & Hernández-Plaza, S. (2011). A liberation psychology approach to acculturative integration of migrant populations. *American Journal of Community Psychology*, 47, 86-97. [12 sider]
- Germer, C. K., & Neff, K. D. (2013). Self-compassion in clinical practice. *Journal of Clinical Psychology*, 69(8), 856-867. doi: 10.1002/jclp.22021 [13 sider]
- Gilbert, P. (2010). An introduction to compassion focused therapy in cognitive behavior therapy. *International Journal of Cognitive Therapy*, 3(2), 97-112. doi: 10.1521/ijct.2010.3.2.97 [17 sider]
- Gilbert, P. (2012). Medfølelsesfokuseret terapi. [Compassion-Focused Therapy; oversat af Morten Visby]. In M. Arendt & N. K. Rosenberg (Eds.), *Kognitiv terapi. Nyeste udvikling* (pp. 507-522). København: Hans Reitzel. [16 sider]
- Gilbert, P., McEwan, K., Matos, M. & Rivis, A. (2011). Fears of compassion: Development of three self-report measures. *Psychology and Psychotherapy: Theory, Research and Practice*, 84, 239-255. [17 sider]
- Gilbert, P. & Procter, S. (2006). Compassionate Mind Training for people with high shame and self-criticism: Overview and pilot study of a group therapy approach. *Clinical Psychology and Psychotherapy*, (13), (pp. 353-379). [27 sider]
- Glintborg, C. (2014). Hundens betydning for mennesker med en erhvervet hjerneskade. To cases. *Psyke & Logos*, 34(2), 102-122. [21 sider]
- Glintborg, C- & de la Mata, M. (2020). Narrative Inquiry in Disability Research. P. 1-7, In: C. Glintborg & M. L. de la Mata. Identity Construction and illness narratives in persons with disabilities. Routledge [7 sider]
- Glintborg, C., & Hansen, T. G. B. (2017). How are service dogs for adults with Post Traumatic Stress Disorder integrated with rehabilitation in Denmark? A case study. *Animals*, 7, 33. doi:10.3390/ani7050033 [14 sider]
- Grønlund, C. (2018). Acceptance and Commitment Therapy. In C. Glintborg (Ed.), *Rehabiliteringspsykologi – en introduktion i teori og praksis* (pp. 131-152). Aarhus Universitetsforlag. [18 sider]
- Hansen, T. G. B., & Glintborg, C. (2023). Considering animals in rehabilitation psychology. *The Humanistic Psychologist*, 51(2), 142-149. <https://doi.org/10.1037/hum0000263>. [8 sider]
- Hayes, S. C., Luoma, J. B., Bond, F. W., Masuda, A., & Lillis, J. (2006). Acceptance and Commitment Therapy: Model, processes and outcomes. *Behaviour Research and Therapy*, 44(1), 1–25. <https://doi.org/10.1016/j.brat.2005.06.006> [25 sider]
- Henry, C. L., & Crowley, S. L. (2015). The psychological and physiological effects of using a therapy dog in mindfulness training. *Anthrozoös*, 28(3), 385-402. <https://doi.org/10.1080/08927936.2015.1052272> [18 sider]
- Howell, T. J., et al (2022). Defining terms used for animals working in support roles for people with support needs. *Animals*, 12(15), 1975. <https://www.mdpi.com/2076-2615/12/15/1975> [18 sider]

- Hsieh, M. Y., Ponsford, J., Wong, D., Schönberger, M., McKay, A., & Haines, K. (2012). A Cognitive Behavior Therapy (CBT) programme for anxiety following moderate–severe Traumatic Brain Injury (TBI): Two case studies. *Brain Injury*, 26(2), 126–138. [12 sider]
- Hydén, L.C. & Forsblad, M. (2020) Narrative identity in dementia: The problem of living with fewer resources. In C. Glintborg & M. L. de la Mata. (Eds.), *Identity Construction and illness narratives in persons with disabilities*. Routledge [14 sider]
- Kangas, M., & McDonald, S. (2011). Is it time to ACT? The potential of Acceptance and Commitment Therapy for psychological problems following acquired brain injury, *Neuropsychological Rehabilitation*, 21(2), 250-276, DOI: 10.1080/09602011.2010.540920 [16 sider]
- Künzi, P., Ackert, M., grosse Holtforth, M., Hund-Georgiadis, M., & Hediger, K. (2022). Effects of animal-assisted psychotherapy incorporating mindfulness and self-compassion in neurorehabilitation: a randomized controlled feasibility trial. *Scientific Reports*, 12(1), 10898. <https://doi.org/10.1038/s41598-022-14584-1> [14 sider]
- Kwong, M. J., & Bartholomew, K. (2011). “Not just a dog”: An attachment perspective on relationships with assistance dogs. *Attachment & Human Development*, 13(5), 421-436. doi:10.1080/14616734.2011.584410 [16 sider]
- Larsen, K., & Glintborg, C. (2018). Resiliens og identitetsrekonstruktion hos unge med senhjerneskader. In C. Glintborg (Ed.), *Rehabiliteringspsykologi – en introduktion i teori og praksis*. Aarhus Universitetsforlag. [30 sider]
- Macías, B., & de la Mata, M. L. (2013). Narratives of migration. Emotions and the interweaving of personal and cultural identity through narrative. *Culture & Psychology*, 19, 348-368. [21 sider]
- Malec, J., Testa, J. A., Rush, B. K., Brown, A. W., & Moessner, A. M. (2007). Self-assessment of impairment, impaired self-awareness, and depression after Traumatic Brain Injury. *Journal of Head Trauma Rehabilitation*, 22(3), 156–166. [10 sider]
- Marino, L. (2012). Construct validity of animal assisted therapy and activities: How important is the animal in AAT? *Anthrozoös*, 25(Suppl), S139-S151. doi:10.2752/175303712X13353430377219 [13 sider]
- Marshall, S. L., Parker, P. D., Ciarrochi, J., Sahdra, B., Jackson, C. J., & Heaven, P. C. L. (2015). Self-compassion protects against the negative effects of low self-esteem: A longitudinal study in a large adolescent sample. *Personality and Individual Differences*, 74, 116-121. doi: <http://dx.doi.org/10.1016/j.paid.2014.09.013> [6 sider]
- Neff, K. (2003). Self-Compassion: An alternative conceptualization of a healthy attitude toward oneself. *Self and Identity*, 2, 85-101. [17 sider]
- Neff, K. D., & Germer, C. K. (2013). A pilot study and randomized controlled trial of the mindful self-compassion program. *J Clin Psychol*, 69(1), 28-44. doi: 10.1002/jclp.21923 [17 sider]
- Neff, K. D., Kirkpatrick, K. L. & Rude, S. S. (2007). Self-compassion and adaptive psychological functioning. *Journal of Research in Personality* 41, 139–154. [16 sider]
- Neff, K. D. & Vonk, R. (2009). Self-Compassion versus Global Self-Esteem: Two different ways of relating to oneself. *Journal of Personality*, 77(1), 23-50. [28 sider]
- Ng, Z., & Fine, A. (2019). Paving the path toward retirement for assistance animals: transitioning lives. *Frontiers in Veterinary Science*, 6, 39. doi:10.3389/fvets.2019.00039 [10 sider]
- Pendry, P., Roeter, S., Smith, A., Jacobson, S., & Erdman, P. (2013). Trajectories of positive and negative behavior during participation in equine facilitated learning program for horse-novice youth. *Journal of Extension*, 51(1), article # 1RIB5. [4 sider]

- Peters, B. C. M., & Wood, W. (2017). Autism and equine-assisted interventions: A systematic mapping review. *Journal of Autism and Developmental Disorders*, 47(10), 3220-3242. doi:10.1007/s10803-017-3219-9 [23 sider]
- Raes, F. (2010). Rumination and worry as mediators of the relationship between self-compassion and depression and anxiety. *Personality and Individual Differences*, 48, 757-761. [5 sider]
- Schultz, R. (2018). Kognitiv adfærdsterapi. In C. Glintborg (Ed.), *Rehabiliteringspsykologi – en introduktion i teori og praksis* (pp. 71-88). Aarhus Universitetsforlag. [18 sider]
- Schramm, E., Hediger, K., & Lang, U. E. (2015). From animal behavior to human health: An animal-assisted mindfulness intervention for recurrent depression. *Zeitschrift für Psychologie*, 223(3), 192-200. <https://doi.org/10.1027/2151-2604/a000220> [19 sider]
- Segal, Z. V., Williams, J. M. G., & Teasdale, J. D. (2013). *Mindfulness-based cognitive therapy for depression* (2nd ed). New York: Guilford Press. [kap 1-2, kap 6-7 mm, uddrag ialt 220 sider]
- Soo, C., Tate, R. L., & Lane-Brown, A. (2011). A systematic review of Acceptance and Commitment Therapy (ACT) for managing anxiety: Applicability for people with Acquired Brain Injury? *Brain Impairment*, 12(1), 54-70. [16 sider]
- Thøgersen, C. M. S., Glintborg, C., Hansen, T. G. B., & Trettvik, J. (2022). Psychotherapeutic intervention for adults with acquired brain injury: A case study using BackUp. *Frontiers in Rehabilitation Sciences*, 3.
- Vind, L. (2018). Compassionfokuseret terapi og træning. In C. Glintborg (Ed.), *Rehabiliteringspsykologi – en introduktion i teori og praksis* (pp. 115-130). Aarhus Universitetsforlag. [16 sider]
- Waldron, B., Casserly, L. M., & O'Sullivan, C. (2013) Cognitive Behavioural Therapy for depression and anxiety in adults with Acquired Brain Injury. What works for whom? *Neuropsychological Rehabilitation*, 23(1), 64-101. DOI: 10.1080/09602011.2012.724196 [37 sider]
- Wanneberg, P. L. (2014). Disability, riding, and identity: A qualitative study on the influence of riding on the identity construction of people with disabilities. *International Journal of Disability, Development and Education*, 61(1), 67-79. doi:10.1080/1034912X.2014.878543 [13 sider]
- Wilks, C. R., Korslund, K. E., Harned, M. S., & Linehan, M. M. (2016). Dialectical Behavior Therapy and domains of functioning over two years. *Behaviour Research and Therapy*, 77, 162–169. doi.org/10.1016/j.brat.2015.12.013 [7 sider]

Samlet pensum KHARE: 919 sider fælles + enten 97 ABI eller 95 dyr

Modultitel dansk: Psykologisk praktisk forløb - KUR
Modultitel engelsk: Psychological practical course - KUR
ECTS: 15
STADS-kode: HEA880020L

Placering

8. semester

Modulansvarlig

Kristine Jensen de López, KJL, kristine@ikp.aau.dk
Charlotte Glintborg, CG, cgl@ikp.aau.dk

Undervisere

Kristine Jensen de López, KJL, kristine@ikp.aau.dk
Tia Hansen, TH, tia@ikp.aau.dk
Hanne B.S. Knudsen, HBSK, hannebsk@ikp.aau.dk
Charlotte Glintborg, CG, cgl@ikp.aau.dk
Cecilie Thøgersen, CT, ceciliemst@ikp.aau.dk

Type og sprog

Undervisningen foregår på dansk

Læringsmål

Viden

Den studerende skal gennem modul opnå viden om:

- og forståelse af psykologiske problemstillinger inden for et praksisfelt i det psykologiske fagområde
- og forståelse af arbejdet som psykolog inden for et praksisfelt i det psykologiske fagområde

Færdigheder

Den studerende skal gennem modulet opnå færdigheder i:

- at gennemføre eller assistere i gennemførelsen af et psykologisk undersøgelses- og interventionsforløb med en eller flere klienter over tid og under supervision af en psykolog med autorisation eller tilsvarende kvalifikationer, hvis den studerende indgår i et anvendelsesorienteret praktisk forløb
- at tilpasse og udvikle sin egen praksis ud fra supervisors og andres tilbagemeldinger på egne arbejdsprocesser og egen faglig fremtræden eller
- planlægning, dataindsamling, analyse af data samt formidling af resultater i et forskningsprojekt, hvis den studerende indgår i et forskningsorienteret praksis forløb

Kompetencer

Den studerende skal gennem modulet opnå kompetencer til:

- at indgå på tilfredsstillende psykologfagligt niveau i en professionel ramme og forholde sig psykologfagligt til de tværfaglige problemstillinger, som arbejdsopgaverne rummer
- at indsamle psykologiske data fra observationer, test, interviews eller lignende, vurdere dem i forhold til de anvendte metoder, tolke disse data og formidle undersøgelsesprocessen til andre
- reflektere over sammenhængen mellem studiets teorier og metoder og de professionsmæssige problemstillinger, som det praktiske forløb rejser
- at reflektere over egen psykologfaglig kompetence

Fagindhold og sammenhæng med øvrige moduler/semestre:

Studerende på KUR-programmet indgår i praktik, som afvikles på Børnesprogklinikken, hos en af KHARES praktikpartnere, ved Center for menneske-dyr-psykologi, eller som forskningspraktikant fuld tid.

BSPK studerende har forløb med klienter (familier og børn) i den interne praktik på klinikken.

KHARE-studerende arbejder på VAP 1 med områdets centrale begreber, forståelser og problematikker samt begynder at høre om interventionsformer. På VAP2 uddybes ovenstående, nu med fokus på interventionsmåder, praksisser og udfordringer. Det er et centralt koncept for KHARE og vores praktiksamarbejdspartnere, at de studerende på denne måde progredierer fra at høre om til at reflektere over og kunne applikere centrale modeller og interventioner i klinisk praksis. De studerende danner teams, der afprøver psykologisk intervention i klinisk praksis.

KHARE-sporets praktik er intern idet den afvikles en af KHARE's rehabiliteringspsykologiske samarbejdspartnere eller i Center for menneske-dyr-psykologi, med forsknings- og supervisionsmæssig backup fra vores klinik på Borgmester Jørgensens Vej.

Februars undervisning har fokus på at gøre KHARE's studerende klar til at starte praktikken hos en af disse samarbejdspartnere og dermed, under fortsat supervision, egne klient- og pårørendeforløb.

Omfang og forventet arbejdsindsats

50 arbejdsdage.

Deltagere

Studerende på KUR

Deltagerforudsætninger

Det er en betingelse for at påbegynde det praktiske forløb på kandidatuddannelsens 2. Semester, at prøverne på 1. Semester er bestået.

Modulaktiviteter (kursusgange med videre)

Den studerende er enten i forskningspraktik eller i praktik hos en psykolog på en psykologarbejdsplads.

- Studerende på BSPK har praktik i Børnesprogsklinikken. Programsporets interne praktik finder overvejende sted i Børnesprogsklinikken lokaler på Østerbro, Aalborg.
- Studerende på KHARE har praktik hos udvalgte faste samarbejdspartnere, hvor der udføres rehabiliteringspsykologisk arbejde, typisk i kommunalt regi, eller i Center for menneske-dyr-psykologi.

Forventede aktiviteter

- deltagelse i praktiske psykologopgaver og selvstændig varetagelse af afgrænsede psykologopgaver
- i givet fald der er tale om anvendelsesorienterede forløb kræves direkte klientkontakt, hvor klienter forstås bredt som enkeltpersoner, familier, grupper, organisationer m.m.
- i givet fald der er tale om forskningsorienterede forløb kræves, at den studerende deltager konkret og relevant i forskningsopgaver vedrørende planlægning, dataindsamling, analyse af data samt formidling af resultater i et forskningsprojekt
- øvelse i at fremlægge resultater, sager og emner for andre, deriblandt andre faggrupper
- supervision på den studerendes egne arbejdsprocesser og resultater
- erfaring med tilbagemelding på den studerendes egen faglige fremtræden og påvirkning af egne arbejdsopgaver samt på sin funktion som psykolog *in spe*

Prøveform

Skriftlig prøve

Prøven har form af en rapport, som den studerende udarbejder ved afslutningen af det praktiske forløb. Forudsætningen for at indstille sig til prøven er, at vejlederen forudgående har bedømt gennemførelsen af det praktiske forløb som tilfredsstillende. Hvis den studerende er indskrevet på et struktureret kandidatforløb, kan det praktiske forløb gennemføres som et led i dette, i øvrigt efter samme retningslinjer. Studienævnet for Psykologi kan vedtage yderligere regler til sikring af opfyldelse af modulets mål. Sidetal: 8-12 sider.

Mere information omkring praktikrapport og praktikkontrakter findes her:

<https://www.psykologi.aau.dk/uddannelsen/kandidatuddannelsen/praktik/>